

ROSER SILVESTRE

***Rosa canina* L.** [1753, Sp. Pl. : 492]

2n=35 (7 del pol·len + 28 de l'òvul)

ROSA CANINA L. Imatge de THOMÉ, OTTO WILHEM

NOMS POPULARS

Alemanys: Hunds-rose / Apfelrose / Dornrose / Echte hunds-rose / Feldrose / Frauendorn / Gemeine heckenrose / Gewöhnliche hecken-rose / Hagabutte / Hagebutte / Hagedorn / Heckenrose / Weinrose / Wilden rose / Wildrose / Zaunrose

Anglès: dog-rose, bird briar / briar rose / brier rose / canker rose / common briar / common dog rose / corumb rose / dog briar / dogbrier / rose hip

Àrab: /نسرین / الورد الجوري / جلنسرین / ورد السياج / ورد الكلاب / ورد كلبی /
warada kelbi

Armeni: Մասրենի սպիրակալս / Մասրենի շալս / *Masreni sovorakan*

Bable: arto de la cangrena, diente de lloba, garamito, rosal canino, rosal silvestre,

Castellà: agavanzo, escarambrojo, escaramujo, galabardera, rosal perruno, abreganzal, agabanzas, agabanzos, agavancera, agavanza, agavanzal, atrancaculo, avelorio, barda, boliya, cabardas, calambrojo, calambrojo, caramujo, carronera, corales, cucal, escalambrojo, escalambrojo, escambrión, escambrón, escarabujera, escarambujero, escaramujo, escaramujera, escaramujo, espinu cambrión, espinu ciego, espinu de escaramujo, espinu de escaramujo, espinu garbancero, espinu macho, espinu zorondo, gabancera, gabanzal, gabanzas, gabardera, ganzaba, garbancera, garbancero, garbancina, garranceira, gavancera, gavanza, gavanzo, gavincera, gavincero, grancera, marjoleto, mosqueta, pataculo, picaculos, picaparda, pica-pica, pimpirigallo, reventones, revientabuche, rosal borde, rosal bravo, rosal bravío, rosal montesino, rosal silvestre, rosas bravas, tapaculero, tapaculo, tapaculos, trampaculo, trampaculos, villorita, zarraculos, zarza bailarina, zarza de ababanzas, zarza de agabanzas, zarza de bailarines, zarza de escaramojos, zarza escarambujera, zarza escarambujero, zarza escaramujera, zarzafina, zarzales de gavanzas, zarzamorisca

Català: gavarrer, gavarrera, gratacul, roser bord, roser boscà, roser caní, roser d'hivern, roser de marge, roser salvatge, cireretes de pastor, gardabé, gardaulé, rosa salvatge, roser, roser bord, roser de pastor, roser silvestre, rosers bords, roses, roses de pastor, rucé

Danès: hunde-rose, sildig unde-rose

Eslovè: Navadni šipek / Šipek navadni

Estonià: Koer-kibuvits

Finlandès: Korian ruusu

Francès: rosier des chiens, rosier des haies, églantier des chiens, églantier commun, gratte-cul

Gaèlic: Feirdhris

Galès: Rhosyn gwyllt / Ciro / Egroeswydd / Egroewydd / Marchfiaren / Merddraenen / Ogfaenllwyn / Rhosyn coch gwyllt / Rhosyn y cŵn

Grec: Αγριοτριανταφυλιά / Εγριοροδή / Ροδή η κυνοροδή / *Agriotriantafyliá*

Hebreu: ורד הכלב / *ord hclac*

Holandès: Hondсроos

Hongarès: Vadrózsa / Csipkerózsa / Gyepúrózsa / Ligeti rózsa

Islandès: Hunda-rós

Italià: rosa di macchia, rosa selvatica commune

Japonès: イヌバラ / ロサ・カニナ / *Iniubara*

Kurd: Şilan

Norueg: Klunger / Nyperose / Steinnype

Occità: agalancièr, agalencièr, agolencièr, gardauèr, garrabièr, gratacuol

Persa/Farsi: نسترن / *Nstrat*

Polonès: Dzika róža / Roza dzika / Roza dzika / Róža psia

Portuguès: gravanceira, gravança, rosa canina, rosa do monte, roseira, roseira brava, silva-macha, rosa-brava, rosa-de-cão, rosa-mosqueta, roseira-de-cão, roseira-silvestre, silva-macha, silvão

Rus: Шиповник собачий / *Shpovnik sabachiy*

Serbi: Шипак / Дивља ружа / Шипурак / Шипурика / *Šipak*

Suec: Höstnypon / Nyponros / Stenros

Turc: Kuşburnu Gülburnu / İtburnu / Köpekgülü

Txec: ůže šípková/ Rosa di siepe / Růže šípková pravá

Ucraïnès: Шипшина звичайна/ Собáча / Шипшина собáча / *Shpshyeta zvechayna*

Xinès: 狗薔薇/ *Gǒu dsiángwēi*

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Arbust de (0.5) 1 a 3 (6) m d'alçària, amb agullons de 5-8 × 3-4 mm, una mica ganxuts a la punta i decurrents a la base sobre les branques, que són rectes o arquejades, robustes, verdoses. Amb fulles que no fan olor, imparipinnades amb 5-7 folíols de 15-30 × 15-20 mm, el·líptics, una mica aguts a l'àpex i arrodonits a la base, amb petites dents, simples o compostes; i estípules inferiors de 14-18 × 3-6 mm, les superiors de 15-20 × 4.5-9 mm amb la part més ample al mig i aurícules més divergents que a les inferiors. Amb flors solitàries, o en petites cimes, inferovàriques, amb una (o 2) bràctea de 5-15 × 2.5-5 mm oval-lanceolada, caduca abans de la maduresa del fruit, a vegades substituïda per una estípula o bé una fulleta de 1-3 folíols. Pedicels de 10-19 mm, llisos, normalment glabres. Receptacle del disc de 3.5-5 mm de diàmetre i 1-1.5 mm d'alçària, cònic, aplanat a la maduresa amb forat de 1 mm aproximadament. Amb 5 pètals lliures blancs o rosats de 12-20 × 9-15 mm, una mica escotats. Amb 5 sèpals de 15-21 × 3-5 mm, ramificats retrorsos i caducs al madurar de tot el fruit, que és el·lipsoide, vermell, amb estils curts, divergents, amb estigmes poc peluts. Té 2 sèpals peluts (amb 4-8 apèndixs laterals de 3-4 × 0.4 mm i el terminal de 3-9 × 0.7-1.5 mm), 2 pelats i un pelut per una banda i pelat per l'altra. Això, normalment, però en sequeres prolongades, aquesta disposició de la família dels 5 germans pot canviar. Estils lliures glabres o poc peluts formant una mena de pinyeta obcònica de 0.8-2.5 mm. Fruit en úrnula de 10-18 × 10-14 mm, el·lipsoidal, llis de color vermell fosc al madurar.

Dins les angiospermes, la família de les Rosàcies pertany al grup de les caliciflores, amb corol·la regular o de simetria radial, de pètals lliures inserits sobre el calze, i amb nombrosos (més de 20) estams, amb fulles alternes amb estípules a la base. I dins la família, el gènere *Rosa* es distingeix per ser els rosers plantes llenyoses amb agullons a les branques amb el fruit no en mora sinó en olleta allargada contenint les llavors peludes amb les parets carneses, normalment vermelles al madurar, amb estils llargs ajuntats formant una columna, i fulles imparipinnades. Per arribar a l'espècie *Rosa canina* caldrà fixar-se en els estils, que no estan soldats, amb els agullons que són de base ampla i ganxuts a la punta, i amb els folíols no glandulosos, ni abundantment peluts, amb els sèpals dirigits cap avall i caducs després, amb els folíols una mica aguts, amb estípules allargades, i pedicels almenys no abundantment glandulosos.

És una espècie polimorfa. Se n'han descrit, i no sempre amb total uniformitat de criteris per part de tots els botànics, unes quantes varietats, apart la típica o *canina*, com ara:

- *andegavensis*
- *blondeana* (=nitidula)
- *corymbifera* (=dumetorum)
- *desegliesi*
- *obtusifolia*
- *squarrosa*
- *transitoria montivaga*
- *transitoria ramosissima*

La var. *dumetorum* té una mica de pilositat al revers dels folíols.

MALURES: *Erwinia amylovora* FUL, *Phragmidium*, *Phytium intermedium* REL/

Diplolepis* (=Rhodites) *rosae (ballarucs crispats)

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Sol fer colònies més o menys extenses a la muntanya mitjana en indrets no massa secs però assolellats, en clarianes de boscos i vores de torrents o en parts no pasturats o guarets. Solen acompanyar-lo l'aranyoner (*Prunus spinosa*) i l'arça blanc (*Crataegus monogyna*). Com que es fa a molts ambients i a moltes cotes, el podem acompanyar

moltes altres espècies segons la zona, amb pocs esbarzers en moltes ocasions. És una espècie late-eurosiberiana que amés de fer-se a la meitat occidental d'Àsia , Europa i Amèrica del Nord ha estat introduït a Amèrica del Sud i Austràlia (I Nova Zelanda). A la península potser sigui una mica escassa a Portugal, i a Ses Illes és absent a les Pitiüsses i Menorca.

ESPÈCIE SIMILAR: Moltes espècies de roser se li assemblen, però es comercialitza molt l'oli extret de la *Rosa rubiginosa*. És un roser robust, de 3 m, present, per exemple, al Ripollès, a la franja entre la muntanya mitjana i l'alta muntanya (1200-1700 m snm). Es ven com a OLI DE ROSA MOSQUETA, principalment extret de rosers de Xile, però la planta es troba a més de a Europa i Amèrica, a Sud-Àfrica i Austràlia, sempre en zones fresques. Aquest oli és molt emprat en cosmètica i per a ajudar a cicatritzar ferides o solucionar defectes de la pell. En ús intern pot corregir l'esteatosi hepàtica. ***Rosa rubiginosa*** es distingeix per tenir els estils lliures, no soldats en columna, amb el forat del disc estret (menys de 1.5 mm), folíols de més de 15 mm, glandulosos almenys per revers, olorosos, amb pocs pèls a ambdues cares, sèpals no dirigits cap avall, persistents, sèpals glandulosos al dors, estípules de més de 10 mm.

ROSA RUBIGINOSA

HISTÒRIA

Per als sumeris (segles XX a. C.) l'aigua de roses lleva el mal de cap aplicada al front, o més concretament, aplicaven un cataplasma de farina de mostassa amb aigua de bullir arç blanc i hi afegien hidrolat de roses. Els cataplasmes els retiraven quan remetia el mal de cap o al cap de tres dies.

Per a AVICENNA la rosa és cordial i fa que els qui han tingut un desmai es recuperin. És una de les plantes que CARLEMANY obligava a tenir cultivades als horts botànics del monestirs.

El 1612 a la boda entre l'emperador mongol de l'Índia DJIHANGUYR i la princesa NOUR circulava aigua de roses enlloc d'aigua pels canals del jardí.

NICHOLAS CULPEPER (a la cinquena edició del seu tractat sobre remeis naturals de mals antics, de 1653) dedica a la rosa unes 150 ratlles. Assegura que els roses blanques eixuguen i refreden. El suc de les roses tendres purga la bilis i els humors aquosos. Les

roses seques ja no són amargants i són astringents. Les poncelles són més astringents i refrescants que les roses obertes. La decocció de les roses vermelles en vi lleva el mal de cap i els dolors als ulls, orelles, gola i genives; o de la matriu (en compreses); i també els dolors al cor i a l'estómac. I alleuja els dolors de l'ergotisme. Les roses seques en pols dissoltes en vi aturen la regla excessiva. Els estils en pols amb aigua destil·lada de codony i unes miques de vinagre de ceba marítima aturen la menstruació excessiva, i la inflamació a les genives o base de les dents. Els fruits amb les llavors dins, tot triturat, això atura els esputs de sang. Les roses vermelles reforcen el cor, l'estómac, el fetge i la memòria, i alleugen els dolors provocats per la calor i la inflamació; fan descansar bé, i aturen la leucorrea. El llur suc depura el cos de la bilis i la flegma. El destil·lat de les flors i calzes és bo per reduir la inflamació als ulls i el llagimeig. L'electuari de roses és purgant. Prenent-ne 8-12 grams amb una mica de licor té efecte purgant. Per a constitucions més fortes caldran 24 grams. Purga la bilis sense problemes, és bo contra febre alta i mal de cap, dolor als ulls o a les articulacions. La conserva barrejada amb pols de màstic és molt bona contra la gonorrea i per a refrenar els humors. La conserva barrejada amb "aromaticum rosarum" és molt bona contra els desmais, tremolors (fibril·lacions) al cor, debilitat d'estómac, o infeccions. El sucre de roses és un cordial molt bo, que don ànims al cor i a l'esperit. El xarop de roses assecades reforça l'estómac, refreda el fetge i la febre, reconfortar el cor i evita la putrefacció per infeccions. També es fa servir en lavatives. L'*aromariucm rosarum* atura els vòmits i la diarrea per digestió massa ràpida. Per dormir bé quan hi ha insomni, aplicar una mena de cataplasma d'un pastís de roses al pols del cap, amb vinagre i amb hidrolat de roses, nou moscada en pols, llavors de cascall i ungüent populi. El mateix serveix per a calmar el dolor al fetge, ronyonada, o també la picor de les erupcions. Les fulles seques del roser de roses vermelles són cordials també, preses o per fora. Aplicades amb menta reforcen l'estómac debilitat, i a la zona del fetge o al cor calmen la inflamació. El xarop compost, amb agàric blanc, fa bon servei contra la lepra, la sífilis, els herpes, l'impetigen, etc. La mel rosada es fa servir sobre tot en lavatives. La conserva de les fulles obre el ventre. La confitura dels fruits dels rosers silvestres va bé pèl ventre i atura els nervis a l'estómac i ajuda a pair. També ajuda a estroncar la leucorrea a les dones, desfer els càlculs urinaris o biliars. I fa orinar més i calmar els dolors dels còlics. Els mateixos cucs que es troben a vegades dins els fruits, assecats i beguts en infusió, maten els altres cucs que pugui haver-hi als budells.

LITERTURA

—»Rosa blanca, rosa vera,
rosa vera de pastor.
Tan amunt, per què te'n pugues,
tan amunt del Canigó?
—Tan alteta en só pujada
per veure a Nostre Senyor
quan mira des de sa tenda
si son verger està en flor.
—Rosa blanca, rosa vera,

què dius a Nostre Senyor?
—Jo li dic: «Senyor, colliu-me,
que en la terra tot s'hi mor:
de l'infern ve una ventada
que ho fa assecar tot.
Colliu-me, Senyor, colliu-me,
no m'hi assequi també jo.»
[MOSSÈN CINTO VERGADGUER]

«Aquí dalt de la muntanya
tot el bé de Deu hi tinc:
les roses de quatre en quatre
els clavells de cinc en cinc».

«Roseret de roses blanques,
qui ho hagués hagut de dir!
Tan amics com abans erem
i ara hem hagut de renyir!»
[corrandes de Talarn]

«Fresc com una rosa!» — «A la rosa, l'amor s'hi posa».

[El 3 de Maig sortíem al carrer amb una safata de pètals de rosa a demanar diners per a un berenar. Si ens adreçàvem a una senyora li dèiem: «Vostè senyora rosa que té la cara tan formosa, un dineret per la Santa Creu!». I a un home, li espletàvem: «Vostè senyor galant, que té la cara com un diamant... (però, a vegades, per riure'ns d'algú substituïem "diamant" per «elefant»)].

«Una rosa el nin trobà,
rosa de bardissa,
fresca i tendra el va encisar
i ell, bo i ple de goig anà
vers la flor que encisa.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa.
Diu el nin: jo et trencaré,
rosa de bardissa;
diu la flor: jo et punxaré
perquè te'n recordis bé

que so punxadissa.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa.
I ell, esquerp, la va trencar,
rosa de bardissa,
mes la rosa el va punxar
i ell de bo, de bo plorà,
car era punxadissa.
Rosa, rosa, roja flor,
rosa de bardissa».

[JOHANN WOLFGANG VON GOETHE]

<https://www.youtube.com/watch?v=tojRqcw79LM>

ESOTERISME

— Per Santa Rita (22 de Maig) es beneeixen les roses a les esglésies de Sant Agustí de de Santa Maria de Mar a Barcelona, i per Sant Ponç (11 de Maig) a la de Blanes. Els pètals es guarden i serveixen per a donar sort i curar malalties eruptives. Però la benedicció més multitudinària ha estat de fa molt anys la de la Diada de Sant Jordi (23 d'Abril) al Palau de la Generalitat. En tots els casos es duen roses de jardí, més que silvestres, ja que aquestes perdrien els pètals pel camí.

— Si les aigües (placenta) del naixement d'una criatura s'enterren a peu d'un roser, el nen sempre tindrà bon color a la cara i creixerà alt i fort.

— Segons la teoria de la signatura, la forma del fruit del roser silvestre ens indica la seva similitud amb la bufet del fel, carregada de càlculs (representats per les llavors). Per tant, els fruits serviran contra els còlics biliars.

— La rosa és una aroma adient per als Tauro.

— La lleugera coloració rosada dels pètals del roser silvestre es deu a que Afrodita a l'acudir a tenir cura d'Adonis ferit de mort, s'esgarrinxà amb les seves punxes i la seva sang els tenyí. Una altra versió assegura que les roses s'han tornat de colors perquè una noia verge va ser cremada a la foguera de la Santa Inquisició acusada falsament d'haver fornicat i de les cendres n'eixiren rosers plens de roses blanques i de roses vermelles.

— La nit de Sant Joan es prepara d'Acqua di San Giovanni": es deixen en remull tota la nit en aigua flors de les següents plantes: *Hypericum perforatum* + *Lavandula sp.* + *Malva sylvestris* + *Robinia pseudoacacia* + *Rosa canina* + *Spartium junceum*. I fulles de *Juglans regia* + *Laurus nobilis*. I tiges de *Ficus carica* + *Juniperus oxycedrus*. Aquesta aigua s'empra essent demà per a rentar-se la cara i allunyar tot mal durant l'any que ha de venir.

VIRTUDS MEDICINALS DE LA ROSA CANINA

- afrodisiac (OE + canyella + marihuana)
- analgèsic
- anti-aging
- antidiarreic FRU
- antigenotòxic
- antiinflamatori
- antimutagènic
- antinociceptiu
- antiproliferatiu (p.p. polifenols) en HeLa, MCF7, HT-29
- antisèptic
- aperitiu FRU
- astringent FRU
- cardioprotector
- carminatiu
- cicatritzant
- cordial FLO
- cosmètic FLO
- diürètic de citrats
- emol·lient
- estimula la motilitat i la qualitat dels espermatozous (hidrolat)
- evita que es formin càlculs d'oxalats
- hepatoprotector
- immunostimulant FRU
- inhibeix l'alfa-amilasa
- interfereix en la internalització de la toxina del còlera
- laxant suau FLO
- mucolític
- neuroprotector
- oftàlmic FLO
- preventiu de refredats FRU
- protector capil·lar/circulatori
- protector estomacal
- protector renal
- refrescant FRU
- regenerador del pàncreas
- sedant
- tònic FLO
- venotònic
- vermífug LLA
- vulnerari FUL

FLOR DE BACH (*Wild Rose*): resignació, apatia, passivitat, malenconia, «*useless complaining*», manca d'estímuls, manca de voluntat per canviar la vida, desil·lusió, amor poc intens, ansietat, penediments, controvèrsies, depressió, emocions excessives, enveja, falta de comunicació, manca de libido, manca de comunicació sincera, hostilitat, falta de delicadesa, irritabilitat, nostàlgia, necessitat de purificar-se, preocupació pel passat, sentiment de ser refusat, trauma psicològic de l'avortament, excessiva seriositat, tensió mental, terror, tristor,

AYURVEDA: És una flor ideal amb caràcter YIN per al dosha Pitta, si bé pot equilibrar qualsevol desequilibri dels tres doshes. L'encens de rosa ajuda a meditar millor. Aplicar l'oli essencial de roses al setè xacra lleva el deler de ser cruel i normalitza la glàndula pineal. També aplicat al quart xacra lleva el sentiment d'odi i desbloqueja el cor que normalitza el seu ritme. Lleva l'excés de YSNG a la melsa, el cervell, el cor, el fetge, la matriu, els ovaris, el penis, el tiroides, la bufeta de l'orina,

USOS MEDICINALS DE LA ROSA CANINA

- acne
- addiccions OE
- aftes
- al·lèrgies
- amenorrea o regla escassa
- amigdalitis
- anèmia FRU
- annexitis (inflamació dels ovaris)
- arenilla FRU
- arrugues a la pell
- arterioesclerosi FRU
- arteriopaties FRU
- asma
- astènia primaveral FRU
- artritis reumàtica
- bartholinitis
- blefaritis FUL FLO
- bronquitis
- càlculs bufeta del fel FRU
- càlculs d'oxalats (preventiu)

- càlculs urinaris FRU
- càncer (ballarucs de *Rhodites rosae*)
- càncer de còlon WiDr, Cco-2, HT-29
- càncer de mama MCF7
- càncer de matriu HeLa
- càncer de pròstata PC-3
- càncer de pulmó A459
- cansament mental
- carn-esqueixats
- cirrosis
- cistitis FRU
- cistitis port-part
- còlera
- colesterol alt FUL
- colesterol elevat
- conjuntivitis FLO FUL
- cors cansat
- cremades FLO
- cucs intestinals
- cucs intestinals FRU
- cuperosis
- dents que es mouen
- depressió de diabètics
- desmais
- diabetis
- diarrea
- diarrea per purgants com oli de ricí FUL
- disenteria FRU
- dismenorrea FLO
- dispèpsia FRU
- dolor lumbar
- edemes FRU
- ergotisme
- *Escherichia coli*
- escorbut
- esterilitat femenina
- estomatitis FUL
- faringitis FUL
- ferides FUL
- ferides FUL
- fragilitat capil·lar FRU
- gastritis
- gingivitis
- gonartrosis UI
- gonorrea FRU
- gota FRU
- *Helicabacter pylori*
- hemorràgies FRU
- hemorroides FRU
- hepatitis
- herpes
- hipertensió FRU
- icterícia
- impetigen
- infeccions incipients
- insomni
- *Klebsiella pneumoniae*
- *Leishmania monocytogenes*
- lepra
- leucorrea
- mal de cap (hidrolat)
- mal de coll FRU
- mal de queixal FUL
- mareig (hidrolat)
- melanoma
- menorràgia
- metritis
- migranya
- nàusees
- nervis a l'estómac
- obesitat
- osteoartritis
- osteoporosis
- otitis (hidrolat)
- pell envellida
- pigues
- poca memòria per calor excessiva
- proteïna C reactiva elevada
- *Psdeudomonas aeruginosa*
- ràbia (hidrofòbia) FRU
- raquitisme FRU
- refredats
- retenció de líquids FRU
- *Salmonella typhimurinum*
- sífilis
- *Staphylococcus aureus*
- talls FUL
- taques fosques a la pell
- tensió premenstrual
- triglicèrids elevats
- tumors
- úlceres estomacal
- úlceres a la pell amb fongs FUL
- urèmia FRU
- uretritis FRU
- vaginitis
- vaginitis per candidisais
- varius FRU
- vertigen
- visió decadent FLO

PREPARATS

- De les llavors se'n pot fer **carbó actiu** amb una superfície d'adsorció de prop de 800 m²/g.
- **Bany** general del cos amb llet de burra i aigua de roses com ho feia CLEÒPATRA.
- **Col·liri** contra la conjuntivitis: gel d'*Aloe vera* + aigua de roses
- **Confitura** dels pètals. Confitura dels fruits (llevant-los les llavors) després d'alguna gelada (que els fa madurar).
- **Crema** de massatge ayurvèdic: ametlles tendres + llet de coco + cúrcuma tendra + farina de fenigrec + farina de cigrons + germen de blat + farina de mostassa + aigua de roses.
- **Destil·lat** (hidrolat) de les flors: cosmètic. Després de destil·lar es filtre a través de porcellana i talc en pols.
- **Essència** de roses: es cobreixen (*efleurage*) les poncelles de les Roses d'Alexandria amb parafina. Al cap d'un mes es remullen en alcohol i en acabat es destil·la. També s'extrau amb CO₂ supercrític. Vibra un milió de cops per segons i per això és el líquid amb més energia browniana.
- **Gàrgares** contra el mal de coll amb ballarucs peluts del roser (provocats per *Rhodites rosae*) amb hisop (*Hyssopus officinalis*).
- **Pastilles** de NOSTRADAMUS: *Aloe vera* + ambre gris + mesc + *Acorus calamus* + *Cupressus sempervirens* + *Iris florentina* + clau d'olor + roses. Per prevenir el contagi d'epidèmies com la peste.
- **Pastilles** ayurvèdiques contra la febre dels tuberculosos: 4-6 g al dia fetes amb la barreja de regalèssia 7p + codony (llavors) 7p + vetiver 7p + càmfora 3p + safrà ver 3p + canyella 3p + canya fistula (polpa) 3p + enciam (llavors) 3p + sàndal 3p + rosa (pètals) 3p + síndria (llavors) 3p + goma tragacant 1 ½ p.
- **Tisana** de fruits del bosc: *Fragaria vesca* + *Hibiscus sabdarifa* + *Sambucus nigra* + *Ribes rubrum* + *Rubus idaeus* + *Rubus ulmifolius* + *Vaccinium macrocarpon* + *Rosa canina* + *Thea sinensis*
- **Tisana** per regularitzar la regla: aigua de roses + fals safrà (*Carthamus tinctorius*).

EFFECTES FISIOLÒGICS

- Els fruits del roser silvestre com antiinflamatoris redueixen la COX 1 i la COX-2, la LOX-5, la NF-kappa-B, les iNOS i les metal·loproteases proinflamatòries. La barreja de triterpens (àcids betulínic, oleanòlic, ursòlic) d'els fruits del roser silvestre inhibeixen la producció de IL-6 per part de les cèl·lules Mono Mac 6 També inhibeix la producció de TNF-alfa i de IL-6 IFB-gamma i IL₂ i IL₁₀ a les CD4+T i CD19+B. A la vegada, inhibeix la proliferació d'aquests leucòcits, tot plegat amb unes IC50 entre 10 i 35 ppm i com a resposta de l'excitació amb LPS i auto-antígens.
- Els polisacàrids dels fruits del roser silvestre estimulen la regeneració de les cèl·lules de Langerhans al pàncreas. Estimulen l'expressió dels gens Ins1, Pdx1, productors d'insulina, i de retruc els gens que depenen d'ells, Gck, Ptp1b. Per altra banda redueixen l'expressió del gen Slc2a2 relacionat amb el transport de glucosa, i ho fan degut a la pujada de la insulina.
- L'extracte dels fruits provoca l'apoptosis de les cèl·lules WiDr de càncer de còlon. I ho fa aturant el cicle a la fase S i reduint el potencial de membrana a les mitocòndries, així com reprimint l'expressió de la telomerasa.
- El trans-tiliròsid a 10 ppm al dia té un efecte anti-obesitat notable. Fa que es redueixi la grassa abdominal i la glucosa en sang.
- L'efecte immunostimulant es palesa per un augment de gamma-globulines, neutròfils i monòcits.
- Gran part de l'efecte antiinflamatori és degut als galacto-lípids

POSSIBLE TOXICITAT

El mateix oli de ROSA MOSQUETA a algunes persones els pot desencadenar una reacció al·lèrgica. Els fruits de color carabassa d'alguns rosers de muntanya poden resultar com a mínim indigestos. Només s'aconsella menjar els ben vermells i madurats per la gelada. Les llavors tenen un borrhissol que pot irritar la gola a l'empassar-se els fruits sense haver llevat les llavors. L'essència és molt potent. Algun cop un camioner que duia una bona càrrega de poncelles de roses al camió ha tingut un desmai al destapar la càrrega, de tant forta com era l'olor.

Les esgarrinxades amb els agullons dels rosers poden infectar-se, però no sol ser pas greu.

PRINCIPIS ACTIUS DE LA ROSA CANINA

Amb les gelades es redueix la concentració de sucres i de vitamina C. També es redueix la concentració de catequina, floridzina, flavones i glucòsids de quercetina al madurar els fruits. Per altra banda augmenta la de beta-carotè i licopè.

- 1,2-epi-tio-humulè
- 4,5-epi-tio-cariofil·lè
- 5,6-epoxi-luteïna FRU
- acetaldehid
- àcid 4-hidroxi-benzoic
- àcid acètic FRU
- àcid ascòrbic FRU FLO
- àcid betulínic
- àcid cafeic
- àcid cítric
- àcid cítric FRU
- àcid decanoic FRU
- àcid dehidro-ascòrbic FLO
- àcid el·làgic
- àcid esteàric FRU
- àcid ferúlic
- àcid gàl·lic
- àcid gentísic
- àcid linoleic FRU
- àcid linolènic
- àcid linolènic FRU
- àcid màlic FRU
- àcid oleanòlic
- àcid oleic
- àcid p-cumàric
- àcid p-cumàric
- àcid palmític FRU
- àcid protocatechuic
- àcid quínic
- àcid siringic FRU
- àcid succínic FRU
- àcid ursòlic
- àcid vainil·lic
- agents tàncics
- alcaloides FUL
- alfa-tocoferol FRU
- Alumini FRU
- aminoàcids
- antocianina
- antocians
- arabinosa FRU
- astragalina FRU
- benzaldehid
- beta-carotè FRU
- beta-criptoxantina FRU
- betulina FRU
- Bor FRU
- Cadmi FRU
- Calci FRU
- carbohidrats FRU
- carotè FRU
- carotenoides FRU
- carotenoides: licopè + beta-criptoxantina + rubixantina + zeaxantina + epi-neocromonaluteïna
- catequina
- catequina FRU
- catequina-taní REL
- cis-violoxantina FRU
- citral FRU
- citronel·lol
- Clor FRU
- Cobalt FRU
- Coure FRU
- Crom FRU
- dimetil-trisulfur
- epi-catequina FRU
- Estany FRU

- eugenol FLO
- fenols
- Ferro FRU
- fibra
- fitoquelatina-A
- flavina
- flavonoides
- floridzina
- Flúor FRU
- Fòsfor FRU
- fructosa
- fructosa FRU
- galacto-lípid: (2S)-1,2-di-O-
[(9Z,12Z,15Z)-octadeca-9,12,15-
trienoïl]-3-O-beta-d-
galactopiranosil-glicerol
- gal·lo-catecol FRU
- glucosa
- glucosa FRU
- grassa FRU: PUFA 74-79% + MUFA
15-19% + SFA 5-7%
- hiperòsid FUL
- iso-quercetina
- iso-quercetina-3-O-rutinòsid
- iso-rhamnetina-3-O-rutinòsid
- kaempferol
- lecitina FRU
- leucoantocianina FLO
- licofil·lè
- licopè FRU
- luteïna FRU
- Magnesi FRU
- Manganès FRU
- Mercuri FRU
- midó FRU
- Molibdè FRU
- N1-N5-N10-tri-trans-4-cumaroïl-
espermidina FLO
- neoxantina FRU
- niacina FRU
- Níquel FRU
- oli FRU
- oli essencial FRU
- oli volàtil
- pectina
- pectina FRU
- Plom FRU
- Potassi FRU
- proantocianidines (=90% dels
flavonols)
- procianidina B1, B2, B3, B4 FRU
- proteïna FUL FRU
- quercetina

- quercetina
- quercitrina FUL
- rubixantina FRU
- rubricaulòsid FRU
- rutina
- sacarosa FRU
- saponines FUL
- Seleni FRU
- Sílice FRU
- Sodi FRU
- Sofre
- tanins
- tanins
- tellimagrandina I FLO
- terpenoides
- tocoferol FRU
- trans-tiliròsid
- trans-violoxantina FRU
- triterpens REL
- vainillina FRU
- vitamina A FRU
- vitamina B1 FRU
- vitamina B2 FRU
- vitamina C
- vitamina E FRU
- vitamina K FRU
- vitamina P FRU
- xantofil·les FRU

CERA DE LES FULLES

- Alcans
- Alcohols secundaris
- Alcohols primaris (C22-C32, molt de
C26)
- Alkenols
- Alkil-èsters d'àcids C32-C36
- Triterpenoids: lupeol + alfa-amirina
+ beta-amirina + amirina-palmitat +
amirina-estearat + àcid oleanòlic +
àcid ursòlic + hederagenina

OLI DE LES LLAVORS

- àcid araquídic 2%
- àcid esteàric 2 %
- àcid linoleic 48-54%
- àcid linolènic 16-18%
- àcid oleic 15-18%
- àcid palmític 2-3%
- feofitina 36-45 ppm

